

Länsi-Uudenmaan
poliisilaitos

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Västra Nylands räddningsverk

Ohjeita yleisötilaisuuden järjestäjälle

Yleistä

Yleisötilaisuus on määritelty kokoontumislaissa (22.4.1999/530). Yleisötilaisuudella tarkoitetaan yleensä erilaisia messuja, markkinoita, juhlia, seremonioita, kilpailuja, näytöksiä, mainostapahtumia, konsertteja ja muita tilaisuuksia, joihin muillakin kuin erikseen kutsutuilla on pääsy maksua vastaan tai ilman. Tapahtumia järjestävät niin yksityiset henkilöt kuin yritykset, yhdistykset ja julkinenkin sektori. Ne kokoavat ihmisiä yhteen jostain tarkoituksesta tai merkitystä varten tiettyyn aikaan ja paikkaan.

Monet tapahtumat ovat **yksityistilaisuuksia**, eivätkä ne tarvitse erikseen lupia ja ilmoituksia. Jos tällaisella tapahtumalla on kuitenkin nähtävissä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia, kysymys on yleisötilaisuudesta.

Yleisötilaisuuden järjestämistä valvovat monet tahot ja tilaisuuden järjestäjän onkin tapahtumasta riippuen haettava useita lupia eri viranomaisilta. Yleisötilaisuuden järjestäjän on sekä kokoontumis- että pelastuslain ja -asetuksen mukaan huolehdittava siitä, että tilaisuus järjestetään turvallisesti. Tilaisuudesta ei saa aiheutua vaaraa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Vastuu tilaisuudesta ja sen vaikutuksista on aina järjestäjällä, samoin kuin tapahtuman vaativien suunnitelmien ja selvitysten laatimisesta. Tapahtuman järjestäjän onkin hyvä etukäteen tutustua kokoontumis- ja monen muun lain sisältöön ennen tilaisuuden järjestämistä. Vastuullinen järjestäjä on myös hyvissä ajoin yhteyksissä eri viranomaisiin.

Pelastuslaki 16§

Yleisötilaisuuksiin ja muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävä henkilö- tai paloturvallisuusriski, tilaisuuden järjestäjän on laadittava pelastussuunnitelma. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Niiden perusteella määritellään tilaisuuden turvallisuusjärjestelyt sekä tilaisuuden toteuttamisesta vastaavalle henkilöstölle ja tilaisuuteen osallistuvalla yleisöllä annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuus- ja vaaratilanteessa toimimiseksi. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista tiedoksi alueen pelastusviranomaiselle.

Pelastusasetus 3§

Pelastuslain 16 §:ssä tarkoitettu yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on laadittava yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

- 1) arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
- 2) käytetään avotulta, ilitulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
- 3) tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta; tai
- 4) tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Jos samaa yleisötilaisuutta tai tapahtumaa varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan pelastuslain 16 §:n 2 momentissa säädetyt suunnitelman sisältöä koskevat seikat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

Kokoontumislaki säätelee omalta osaltaan yleisötilaisuuteen liittyviä järjestelyitä ja vaatimuksia. Tilaisuuden järjestäjän tulee huolehtia järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä sekä lain noudattamisesta tilaisuudessa. Sekä kokoontumis- että pelastuslaissa on määritelty aikarajoja, joiden puitteissa ilmoituksia tulee tehdä. Näistä ja muista määräajoista on taulukko ohjeen lopussa.

Aivan kaikista yleisötilaisuuksista ei kuitenkaan tarvitse tehdä ilmoitusta poliisille. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä sellaisesta yleisötilaisuudesta, joka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi ei edellytä toimenpiteitä:

- järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi
- sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi
- erityisten liikennejärjestelyjen suhteen

Länsi-Uudenmaan
poliisilaitos

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Västra Nylands räddningsverk

ESPOO
ESBO

Ilmoitusta poliisille ei tarvitse tehdä esim. seuraavanlaisista pienimuotoisista tapahtumista (alle 100 osallistujaa):

- Pienimuotoinen tapahtuma rajatulla alueella (esim. kevättapahtuma päiväkodin pihalla)
- Suljetulla alueella järjestettävä pienimuotoinen kilpailu, johon ei ole odotettavissa yleisöä
- Hengellinen tilaisuus
- Tilaisuuksissa ei pääsymaksua, anniskelua, pomppulinnaa, vahvistinlaitteiden ulkokäyttöä
- Tilaisuuden järjestämisaikakohta muulloin kuin viikonloppuiltoina (pe-la) eivätkä arki-iltoina kestä myöhään (klo 22 jälkeen)
- Konserttisaleissa ja teattereissa järjestettävät normaaliin ohjelmistoon kuuluvat konsertit
- Koulun normaaliin toimintaan liittyvä tapahtuma
- Suljettu kouludisco koulun omille oppilaille, johon ulkopuolisilla ei ole pääsyä

Ilmoitus poliisille pitää tehdä ainakin esim. seuraavanlaisista tapahtumista:

- Kaikki pelastusasetus 3 § mukaiset tapahtumat
- Kaikille avoimeen tilaisuuteen peritään osallistujilta pääsymaksu
- Tapahtumassa on anniskelua
- Ulkona käytetään vahvistinlaitteita
- Tapahtumaan osallistuu odotusten mukaan yli 100 henkilöä
- Tilaisuuden järjestäminen vaikuttaa muiden ihmisten mahdollisuuksiin liikkua vapaasti, kuten:
 - tie poikki, yleinen alue aidataan, paikalle saapuvat ajoneuvot aiheuttavat liikenteen ohjaustarvetta yleisellä tiellä tai kadulla (ei kuitenkaan tarkoita pysäköintiruutuun ohjausta)
- Yllä oleviin tapahtuman järjestäjän on ilmoitettava yleisömäärästä ja tapahtuman luonteesta riippuen tarpeellinen määrä järjestyksenvalvojiksi hyväksytyjä henkilöitä (laki järjestyksenvalvojista)

Alueiden käyttöoikeudet

Kokoontumislaki edellyttää, että yleisötilaisuuden järjestäjä hankkii järjestämispaikan omistajan tai haltijan suostumuksen paikan käyttämiseen tilaisuutta varten. Tätä varten tulee selvittää paikan omistajan ja haltijan tiedot. Espoon kaupungin hallinnoimien alueiden osalta tulee alueiden käyttöoikeuksia hakea seuraavasti:

• liikuntapaikat	>	sivistystoimi / liikuntapalvelut
• tontti, kadut, torit puistot	>	tekninen ja ympäristötoimi / tonttiyksikkö
• aitaaminen	>	tekninen keskus / katu- ja viherpalvelut / alueiden käyttö

Anniskelu

Alkoholijuomien anniskelua saa harjoittaa vain se, jolle aluehallintovirasto on myöntänyt anniskeluluvan. Anniskeluluvan myöntää kirjallisesta hakemuksesta anniskelupaikan sijaintikunnan aluehallintovirasto. Anniskelulupa myönnetään toistaiseksi, määräajaksi tai tilapäisesti. Lupahakemuksen käsittelyyn tulee varata aikaa noin 1-2 kuukautta. Lisätietoa saa aluehallintoviraston sivuilta.

Vahvistinlaitteiden käyttö ja jätehuolto

Ympäristökeskus valvoo ja ohjaa meluntorjuntaa Espoossa. Ympäristökeskus myöntää luvat mm. vahvistinlaitteiden käytölle suurissa ulkona järjestettävissä yleisötapahtumissa (huom! Musiikin julkiseen esittämiseen tarvitaan lupa tekijänoikeusjärjestöiltä, kuten esim. Teostolta). Espoon ympäristökeskus valvoo myös jätehuoltoa, jätteiden hyötykäyttöä ja käsittelyä sekä näiden aiheuttamia päästöjä tai muita haittoja ympäristölle. Ympäristönsuojelulaki säätelee melusta ja vastaavasti jätehuollosta pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset.

Länsi-Uudenmaan
poliisilaitos

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Västra Nylands räddningsverk

ESPOO
ESBO

Elintarvikkeiden myynti

Pienimmät toimijat, kuten yksityishenkilöt tai harraste- ja urheiluseurat, jotka valmistavat, myyvät tai tarjoilevat elintarvikkeita vähäisiä määriä, on vapautettu kokonaan ilmoitusvelvollisuudesta silloin, kun toimintaan liittyvät riskit ovat elintarviketurvallisuuden kannalta vähäisiä. Tällainen toiminta on tyypillisesti satunnaista ja käsiteltävien elintarvikkeiden määrät ovat pieniä kuten esim. elintarvikkeiden myynti myyjäisissä tai urheiluseuran makkaranpaisto / kahvin tarjoilu paikallisottelussa. Sen sijaan säännöllisestä ulkomyyntistä on tehtävä ilmoitus sijaintikunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista. Elintarvikealan toimijan on tiedotettava elintarvikkeen myynnistä ja muusta käsittelystä ilmoitetussa liikkuvassa elintarvikehuoneistossa niiden kuntien valvontaviranomaisille, joiden alueella toimintaa harjoitetaan. Tiedon on oltava viranomaisella viimeistään neljä arkipäivää ennen tapahtumaa. Espoossa toimintaa valvoo ympäristöterveydenhuolto.

Ilotulitusnäytökset

Ilotulitteiden käyttöä on rajoitettu räjähdeasetuksessa. Niiden käyttö on sallittu ilman lupaa tai ilmoitusta VAIN uudenvuoden yönä klo 18–02. Muuna aikana on käytöstä tehtävä ilmoitus. Mikäli yleisötilaisuudessa halutaan järjestää ilotulitus tai käyttää pyroteknisiä tehosteita, on niistä tehtävä tarvittavat ilmoitukset riippuen toteutuksesta poliisille tai pelastusviranomaiselle ja ympäristökeskukselle. Ilotulitusnäytöksen (ammattimainen) järjestämisestä on ilmoitettava Länsi-Uudenmaan poliisille vähintään 7 vrk ennen näytöksen järjestämistä. Kuluttajatuotteilla järjestettävistä ilotulituksista tulee tehdä ilmoitus pelastuslaitokselle. Pelastuslaitos toivoo ilmoitusten jättämistä viimeistään 14 vrk ennen aiottua ajankohtaa. Jos ilotulitusnäytös järjestetään klo 24–07 tai klo 21 jälkeen ammutaan yli 100 mm halkaisijaltaan olevia ilotulitteita, tulee näytöksestä tehdä lisäksi meluilmoitus Espoon ympäristökeskukseen.

Tilapäiset liikennejärjestelyt

Vastuu tilapäisen liikennejärjestelyn toteuttamisesta ja ylläpidosta kuuluu luvan saajalle huolimatta siitä, kuka liikennejärjestelyn käytännössä toteuttaa. Lupahakemukseen on liitettävä tilapäisen liikennejärjestelyn suunnitelmapiirustus. Liikenteenohjaus- ja opastuslaitteita koskevat tilapäisluvut ovat lyhytaikaisia ja maksullisia. Tyypillisiä ovat esim. lupa huputtaa pysäköintikielto ja opastaa jollekin tapahtumapäivälle. Espoossa luvat käsittelee katu- ja viherpalveluiden alueidenkäyttöyksikkö.

Poliisilla on tienpitäjää kuultuaan mahdollisuus tehdä päätös tilapäisestä tien sulkemisesta tieliikenneasetus 51 § mukaisissa tilaisuuksissa, kuten esim. urheilukilpailut, kansanjuhlat ja näyttelyt. Poliisi tekee tarvittaessa päätöksen tilapäisten liikenteenohjaajien määräämisestä tiettyä tehtävää varten tai määrääjäksi:

- Liikenteenohjaajan on oltava täysi-ikäinen
- Liikenteenohjaajalla tulee olla voimassa oleva suomessa myönnetty vähintään B-luokan ajokortti
- Mahdolliset liikennenerikokset; törkeät tai toistuvat liikennenerikokset saattavat olla liikenteenohjaajaksi hyväksymisen esteenä
- Yleisötilaisuusilmoituksessa pitää lisäksi olla merkintä ehdotetun liikenteenohjaajan suostumuksesta tehtävänsä (tieliikennelaki 49 §)
- Liikenteenohjaajan ei välttämättä tarvitse olla järjestyksenalvoja

Ensiapu

Tilaisuuden järjestäjän on tarvittaessa varattava tilaisuuteen sen luonteesta riippuen riittävä ensiapuvalmius. Ensiapuhenkilöstön määrä on suhteutettava yleisön määrään, riskeihin sekä tapahtuma-alueen kokoon. Suurtaapahtuma voi vaatia riskikartoituksen ja paikan päälle myös ensihoitopalveluita.

Länsi-Uudenmaan
poliisilaitos

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Västra Nylands räddningsverk

ESPOO
ESBO

Arpajaiset

Yhden poliisilaitoksen alueella tapahtuviin arpajaisiin haetaan lupa poliisilaitoksen lupakansliasta. Useamman poliisilaitoksen alueella tapahtuviin arpajaisiin haetaan lupa poliisihallitukselta. Arpajaislain mukaan yleishyödyllinen yhteisö tai säätiö saa toimeenpanna ilman erillistä lupaa tavara-arpajaiset, joissa arpojen yhteenlaskettu myyntihinta on enintään 2000 euroa ja joissa arpojen myynti ja voittojen jako tapahtuu samassa tilaisuudessa (pienarpajaiset). Esim. koululuokka tai vastaava opintoryhmä voi opiskelun tai opiskelua tukevan harrastustoiminnan edistämiseksi toimeenpanna pienarpajaiset, jos arpajaisten toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä vastaa täysivaltainen henkilö. Osasta pienarpajaisia on tehtävä tilitys (ohjeita poliisiin [www-sivuilla luvat/tavara-arpajaisluvat](http://www.sivuilla.luvat/tavara-arpajaisluvat) välilehdeltä). Arpojen yhteenlasketun myyntihinnan ollessa enintään 500 euroa voidaan ne järjestää ilman lupaa ja tilitystä (miniatyyriarpajaiset). Länsi-Uudenmaan poliisilaitos myöntää luvat arpajaisiin alueellaan (lupahallinto.lansi-uusimaa@poliisi.fi) - luvan käsittelyyn on hyvä varata aikaa min. 1 kk.

Määräajat

Asia	Aikaraja	Kenelle	Viite
Anniskelu	1-2 kk	Aluehallintovirasto	Alkoholilaki, Asetus alkoholijuomista ja väkiviinasta
Tavara-arpajaiset	1 kk	Poliisi	
Meluilmoitus (vahvistinlaitteet, ilotulitteet)	30 vrk	Ympäristökeskus	Ympäristönsuojelulaki 60 §, Espoon ymp.suojelumääräys 25 § 5,8 kohd.
Jätehuolto (käsitellään meluilmoituksen yhteydessä)	(30 vrk)	Ympäristökeskus	Jätelaki, pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset
Alueiden käyttö / Maankäyttöluvat	7-30 vrk	Tonttiyksikkö tai liikuntapalvelut	Maankäyttö- ja rakennuslaki
Katualueen vuokraus (mm. aitaaminen)	1-4 vko	Katu- ja viherpalvelut/ Alueiden käyttö	Maankäyttö- ja rakennuslaki
Elintarvikkeiden myynti	4-28 vrk	Ympäristöterveydenhuolto	Eviran ulkomyyntiohje 16022/3
Pelastussuunnitelma	14 vrk	Pelastuslaitos	Pelastuslaki 16 § ja -asetus 3 §
Ilotulitusnäytös (kuluttajatuote)	14 vrk	Pelastuslaitos	L-U pelastuslaitos ohje
Ilotulitusnäytös (ammattim.)	7 vrk	Poliisi	Räjähdeasetus 81 §
Tilapäiset liikennejärjestelyt	7 vrk	Katu- ja viherpalvelut/ Alueiden käyttö	Tieliikennelaki ja -asetus
Yleisötilaisuusilmoitus	5 vrk	Poliisi	Kokoontumislaki 14 §
Yleinen kokous	6 t	Poliisi	Kokoontumislaki 7 §

Ohjeita, linkkejä ja lisätietoa

Hyviä ohjeita löytyy Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen www.lup.fi sivuilta mm. seuraavista asioista:	
• muistilista tilaisuuden järjestäjälle	• pelastussuunnitelman mallipohja
• ilotulitusluvat	• tilapäinen majoittuminen
Ohjeita ja ilmoitus pohjia löytyy www.poliisi.fi sivuilta ”luvat” välilehdeltä mm. seuraavista asioista:	
• ilmoitus yleisötilaisuudesta	• tavara-arpajaisluvat
• ilmoitus yleisestä kokouksesta	• järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen
• ilmoitus ilotulitusnäytöksestä	• rallikilpailut ja tien sulkulupa
Hyviä ohjeita ja infoa löytyy Espoon kaupungin www.espoo.fi -sivuilta esim. haku-komennolla:	
• tilapäiset liikennejärjestelyt	• meluntorjunta
• elintarvikevalvonta	• maanvuokraus ja maankäyttöluvat
• jätteet ja jätehuolto	
Anniskeluasioihin löytyy tietoa aluehallintoviraston sivuilta: http://www.avi.fi/web/avi/anniskeluluvat	